

i

Tentamen

PS1301, PSPR03: Socialpsykologi 1

Anvisningar:

Observera att detta är en **individuell examination**. Individuell examination innebär att det är du som ska besvara frågorna själv. Samarbete med en annan person (kurskamrat eller utomstående) är inte tillåtet. Miniräknare och formelblad finns som resurs i tentan (längst ner i fönstret). En egen enklare miniräknare är tillåtet att använda. Inga andra hjälpmedel är tillåtna.

Maxpoäng på tentamen är 45. För *godkänt* krävs minst 22,5 poäng.

BETYG	F	E	D	C	B	A
Poäng	0-22	22.5-26.5	27-31	31.5-35.5	36-40	40.5-45

Tentamen består av 3 delar med olika sorters frågor:

Del A, flervalsfrågor (28 frågor, maxpoäng 28). Den här delen avser att testa din kunskap kring socialpsykologiska termer och teorier, samt vetenskaplig metod och statistik. Varje rätt svar ger 1 poäng, fel svar ger 0 poäng. Alla frågor har endast ett korrekt svarsalternativ.

Del B, kortare svarsfrågor (4 frågor, maxpoäng 11). Den här delen avser att mäta din kunskap gällande att beskriva och tillämpa socialpsykologiska begrepp samt vetenskaplig metod och statistik. Frågorna är värda 2-3 poäng var. Skriv ditt svar på ett lättläst och strukturerat sätt.

Del C, längre svarsfråga (1 fråga, maxpoäng 6). Den här delen avser att mäta din förmåga att diskutera olika socialpsykologiska och metodologiska begrepp samt att relatera dem till verkligheten och varandra. Skriv ditt svar på ett lättläst och strukturerat sätt.

1(a) Vad är INTE en trolig anledning till att män (på gruppnivå) uttrycker mer intresse för sex än kvinnor?

Välj ett alternativ:

- ☐ Kvinnor vill framstå som mer sexuella än de är.
- ☐ Det finns ett stigma runt kvinnors sexualitet.
- ☐ Kvinnor har mer sannolikt negativa erfarenheter kopplade till sexuellt beteende.
- ☐ Eftersom data är baserat på självrapportering finns det en risk att män överestimerar och kvinnor underestimerar sina sexuella relationer.

Totalpoäng: 1

1(b) Vilket av följande exempel illustrerar bäst begreppet "kognitiv dissonans"?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Kim röker eftersom alla kompisar röker.
- ☐ Eli vet att det är ohälsosamt att äta snabbmat, men gör det ändå och känner sig skyldig efteråt.
- ☐ Mischa är likgiltig inför att återvinna och bryr sig inte om miljöpåverkan.
- ☐ Alex känner sig nöjd med sitt beslut att börja träna eftersom det är bra för hälsan.

Totalpoäng: 1**1(c) Enligt self-perception theory drar människor slutsatser om sina attityder och övertygelser från:****Välj ett alternativ:**

- ☐ sitt egna beteende
- ☐ sitt omedvetna.
- ☐ sina gener.
- ☐ andras beteende.

Totalpoäng: 1**1(d) Vilket av följande är ett exempel på social loafing?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Tobias säljer bröd till sin kompis för ett lägre pris än han borde.
- ☐ Peter känner sig lat och vill inte följa med Antonia ut och köpa lösgodis trots att han har lovat.
- ☐ Jill glömmer påminna Per att ta sin medicin vid middagen.
- ☐ Sandro låtsas att han använder mobilen till att leta upp information till grupparbetet men spelar egentligen Candy Crush.

Totalpoäng: 1

- 1(e) Zoë pratar med tre nya kompisar om vad de tycker om matteläraren. Kompisarna säger att matteläraren verkar tråkig och dålig. Zoë har inte reflekterat så mycket över detta, men säger att hon håller med de nya kompisarna. Vad är det här ett exempel på?**

Välj ett alternativ:

- ☐ Konformitet
- ☐ Social facilitation
- ☐ Deindividuering
- ☐ Social loafing

Totalpoäng: 1

- 1(f) Känslan av att vara kompetent och effektiv kallas för**

Välj ett alternativ:

- ☐ Self-aggrandizement (jälvpupphöjelse)
- ☐ Self esteem (självkänsla)
- ☐ Self-efficacy (självförmåga)
- ☐ Self-fulfilling prophecy (självuppfyllande profetia)

Totalpoäng: 1

- 1(g) Vad är det högsta värdet som Pearsons korrelationskoefficient kan vara?**

Välj ett alternativ:

- ☐ 0
- ☐ 1
- ☐ -1
- ☐ 2

Totalpoäng: 1

1(h) Vad är det för skillnad på deskriptiva och föreskrivande (injunctive) normer?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Deskriptiva normer beskriver normer som leder till privat konformitet (acceptans), föreskrivande normer beskriver normer som leder till offentlig (public) konformitet (compliance).
- ☐ Deskriptiva normer beskriver hur det bör vara, föreskrivande normer beskriver hur det är.
- ☐ Deskriptiva normer beskriver hur det är, föreskrivande normer beskriver hur det bör vara.
- ☐ Deskriptiva normer beskriver normer som leder till offentlig (public) konformitet (compliance), föreskrivande normer beskriver normer som leder till privat konformitet (acceptans).

Totalpoäng: 1**1(i) Vad innebär social kategorisering?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Att det finns många fördomar.
- ☐ Att människor automatiskt ser folk som tillhörande vissa grupper.
- ☐ Att arv är viktigare än miljö för vilken grupp du tillhör.
- ☐ Att människor bara tillhör en grupp.

Totalpoäng: 1**1(j) Anna, som identifierar sig som kvinna, pluggar till en tekniktenta på universitetet. När hon går in i tentasalen hör hon två manliga kursare prata om att "tjejer ändå inte är lika bra på teknik". Under tentan har Anna svårt att koncentrera sig och känner sig pressad att bevisa att de har fel.****Vilket av följande beskriver bäst vad Anna upplever?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Självuppfyllande profetia
- ☐ Implicit attityd
- ☐ Stereotyp
- ☐ Gruppkonformitet

Totalpoäng: 1

1(k) Vad kan minska aggression orsakad av provokation?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Att spegla den andres beteende.
- ☐ Att konfrontera den andre direkt.
- ☐ Att omtolka den andres beteende.
- ☐ Att använda aggressiv socialisering.

Totalpoäng: 1**1(l) Loki sommarjobbar som reklambud för ett politiskt parti vars åsikter är ganska extrema och inte går i linje med Lokis. Efter sommaren pratar Loki med en kompis som frågar om jobbet och partiet och Loki svarar att det var dåligt betalt men att det ändå finns vissa aspekter av partiets åsikter som är vettiga. Enligt teorin om kognitiv dissonans, vad ligger sannolikt bakom Lokis nya attityd?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Facial feedback effect.
- ☐ Insufficient justification effect.
- ☐ Overjustification effect.
- ☐ Effort justification effect.

Totalpoäng: 1**1(m) Vilket av följande bidrar till deindividuering?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Individuella värderingar
- ☐ Självuppfattning
- ☐ Rationalisering
- ☐ Gruppstorlek

Totalpoäng: 1

1(n) Vilket av följande är ett sätt att stå emot normen om lydnad?
Välj ett alternativ:

- ☐ Kognitiv dissonans
- ☐ Systematisk bearbetning
- ☐ Acceptans
- ☐ Legitimitet

Totalpoäng: 1

1(o) Vilket av följande är ett exempel på en implicit attityd?
Välj ett alternativ:

- ☐ Att öppet uttrycka en negativ åsikt om en viss etnisk grupp.
- ☐ Att medvetet undvika ögonkontakt med personer med en viss hudfärg.
- ☐ Att automatiskt känna obehag vid mötet med en person med rörelseförhindring.
- ☐ Att efter eftertanke bestämma sig för att inte rösta på ett visst politiskt parti.

Totalpoäng: 1

1(p) Vad står A för i ABC (tripartit)-modellen för attityder och fördomar?
Välj ett alternativ:

- ☐ Användbara komponenter.
- ☐ Alternativa komponenter.
- ☐ Aggressiva komponenter.
- ☐ Affektiva komponenter.

Totalpoäng: 1

1(q) Forskning har visat att attityder och beteenden är (förvånansvärt) ofta dåligt kopplade till varandra. Vilket av följande är INTE en föreslagen anledning till detta.

Välj ett alternativ:

- ☐ Att måtten på beteende och attityder inte är tillräckligt specifika och sammankopplade.
- ☐ Att forskarna har en förutfattad mening om vad studierna kommer att visa.
- ☐ Att folk har implicita attityder som de inte rapporterar i studier för att de inte är medvetna om dem.
- ☐ Att deltagare i forskningsstudier är örliga om sina attityder.

Totalpoäng: 1

1(r) Vilket av följande kan bidra till att motstå övertalning?

Välj ett alternativ:

- ☐ Att först bara gå med på mindre uppmaningar (foot-in-the-door).
- ☐ Att först utsättas för ett mindre övertalningsförsök (inoculation).
- ☐ Att endast ta in information som spelar på ens känslor.
- ☐ Att bara fokusera på övertalningssignaler (single focus).

Totalpoäng: 1

1(s) Vilka är de fyra C som enligt kursmaterialet kan hjälpa till att främja fred?

Välj ett alternativ:

- ☐ Contact, Correction, Courage, Conciliation (kontakt, rättelse, mod, försoning)
- ☐ Contact, Conflict, Communion, Conciliation (kontakt, konflikt, gemenskap, försoning)
- ☐ Contact, Cooperation, Communication, Conciliation (kontakt, samarbete, kommunikation, försoning)
- ☐ Contact, Camaraderie, Communion, Conciliation (kontakt, kamratskap, gemenskap, försoning)

Totalpoäng: 1

1(t) Vad menas med "nudging"?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Att påverka någons val utan att tvinga eller begränsa alternativa val.
- ☐ Att övertala genom känslomässigt fokus.
- ☐ Att använda en deskriptiv norm.
- ☐ Att en legitim auktoritet ger en order.

Totalpoäng: 1**1(u) Vad är den centrala vägen i övertalningsmodeller?****Välj ett alternativ:**

- ☐ När vi påverkas av budbärarens utseende.
- ☐ När vi påverkas av budskapets känslomässiga ton.
- ☐ När vi ignorerar budskapets logik.
- ☐ När vi påverkas av budskapets innehåll och kvalitet.

Totalpoäng: 1**1(v) Enligt socialpsykologiska teorier, i vilken av följande situationer skulle du mest sannolikt få hjälp i ett stökigt köpcentrum?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Du ropar "Hjälp! Du i blå tröjan, hjälp!"
- ☐ Du ropar "Jag behöver hjälp med att öppna den här dörren!"
- ☐ Du ropar "Kan någon snälla hjälpa mig!?"
- ☐ Du ropar "Varför är det ingen som hjälper mig!?"

Totalpoäng: 1

1(w) Till skillnad från attityder är sociala normer...**Välj ett alternativ:**

- ☐ en grupps delade uppfattning av vad som är lämpligt eller olämpligt.
- ☐ en individs positiva eller negativa utvärderingar.
- ☐ mentala representationer av lämpliga sätt att bete sig.
- ☐ visualiseringar av lämpliga sätt att tänka och känna.

Totalpoäng: 1**1(x) I en studie om stressnivåer och resultat på en skoluppgift har en forskare beräknat Spearmans rangkorrelation och fått värdet -0,82. Vad kan vi dra för slutsats från detta resultat?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Ju mer stressade eleverna var desto sämre presterade de på uppgiften.
- ☐ Sambandet måste ha varit icke-linjärt
- ☐ Ju mer stressade eleverna var desto bättre presterade de på uppgiften.
- ☐ Det finns inget samband mellan stressnivåer och skolresultat.

Totalpoäng: 1**1(y) Vad menas med Spotlight-effekten?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Att vi alltid är medvetna om hur vi uppfattas.
- ☐ Tendensen att observera andra i sociala situationer.
- ☐ Tendensen att överskatta hur mycket andra lägger märke till oss.
- ☐ Att andra ser oss som mer kompetenta än vi är.

Totalpoäng: 1

1(z) Hur påverkar likhet mellan individer upplevelsen av attraktion?**Välj ett alternativ:**

- ☐ Vi attraheras mer av olikheter.
- ☐ Likhet i utseende är den viktigaste faktorn för attraktion.
- ☐ Likhet i attityder och värderingar ökar attraktionen.
- ☐ Det blir ofta en ojämn attraktion om två personer är lika varandra.

Totalpoäng: 1**1(aa) Vilket av följande beskriver bäst relationen mellan begreppen kön och genus?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Kön är en flytande kategori medan genus är fast och oföränderligt.
- ☐ Kön och genus är synonyma begrepp som båda avser biologiska och sociala egenskaper.
- ☐ Kön är en stereotyp medan genus är en norm.
- ☐ Kön refererar till biologiska egenskaper hos individer medan genus refererar till socialt konstruerade roller och identiteter.

Totalpoäng: 1**1(ab) Vilket av följande är ett exempel på en illusorisk korrelation?****Välj ett alternativ:**

- ☐ Elsa hör flera gånger talas om situationer där någon med utländsk bakgrund har fuskat på ett prov. Hon uppfattar därför att det finns en tydlig korrelation mellan utländsk bakgrund och fuskande, trots att inget sånt samband faktiskt finns.
- ☐ Anna läser att det är vanligt att drunkna på sommaren och också vanligt att äta glass på sommaren. Hon uppfattar att det finns en tydlig korrelation där, trots att både drunkningsolyckor och glassätande egentligen beror på mer värme på sommaren.
- ☐ Olaf märker att det finns en korrelation mellan hur länge han tittar på en optisk illusion och hur tydlig illusionen är. Han drar slutsatsen att det beror på hur ögonen fungerar.
- ☐ Sven tänker tillbaka på vad han gjort under terminen och inser att han hade haft lättare att plugga inför tentan om han hade börjat läsa boken tidigare.

Totalpoäng: 1

2(a) Vad är skillnaden mellan fientlig (hostile) och instrumentell aggression? Ge ett exempel på varje. (2p)
Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\int_x$ | | | | | |

Σ |

Ord: 0/200

Totalpoäng: 2

- 2(b) Föreställ dig följande (helt hypotetiska) situation i ett land i närheten. Det ska ske en omröstning i parlamentet om en ny kontroversiell lag som gäller könstillhörighet. Ledarna för de två största partierna har tydligt ställt sig på varsin sida om beslutet – parti Y är för och parti N är emot. Då inställningar till könstillhörighet inte tydligt ingår i något av partiernas partiprogram eller ideologi är dock åsikterna inom vardera parti splittrade. Båda partierna har därmed en mindre grupp som inte håller med sin ledare och majoriteten.

Hur kan minoriteten inom partierna maximera sin chans att få majoriteten att ändra sig? Ge tre exempel och förklara vad de innebär enligt socialpsykologisk teori (3p).

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** | *I* | U | $\times_a$ | $\times^2$ | $\frac{\square}{\square}$ | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | |

- 2(c) Fem personer skattade sin upplevda stress på en skala från 1 till 10 samt angav hur många timmar de sov per natt i genomsnitt under en vecka. Beräkna Pearsons korrelationskoefficient mellan stressnivå och antal timmars sömn. För full poäng behövs en tydlig beskrivning av hur du har räknat och kommit fram till ditt svar. (3p)

Person	Stressnivå (1–10)	Sömn (timmar/natt)
Arash	8	5
Bodil	6	6
Cindy	4	7
Dennis	3	8
Erkki	7	6
Medel	5,6	6,4
s	2,07	1,14

Skriv in ditt svar här

Totalpoäng: 3

2(d) En chef på ett företag tycker att kvinnliga anställda är "för känsliga" för att leda svåra samtal och ger därför ledarroller till män. Använd ABC-modellen för att analysera chefens fördom. (3p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ | $\mathcal{I}_x$ | | | | | |

Σ |

Ord: 0/250

Totalpoäng: 3

- 3 Nyligen rapporterade SVT Nyheter att behovet av donerade organ är fortsatt stort, men bara 2 av 10 personer finns med i donationsregistret. Baserat på din kunskap om prosociala beteenden och socialpsykologi generellt, vad är 4 sätt som skulle kunna öka antalet donatorer? Beskriv sättet och varför det skulle fungera, baserat på teorier från socialpsykologin. (6p)

Skriv in ditt svar här

Teckenf... ▾ | **B** *I* U $\times_2$ $\times^2$ $\mathcal{I}_x$ | | | | | |

Ord: 0/450

Totalpoäng: 6